

med de Bemærkninger, jeg nu har gjort. Jeg antager efter Omstændighederne at kunne gaa ud fra, at Lovforslaget ikke vil blive henvist til noget Udvalg. Til Trods for, at vi ikke fuldt ud er tilfredse med Lovforslaget i den her foreliggende Form, skal vi ikke modsætte os, at Forslaget nyder hurtig Fremme. Saaledes som Enigheden om Forslaget er tilvejebragt i det andet Ting, gaar vi ud fra, at det vil være unyttigt at stille Ændringsforslag. Vi agter derfor at stemme for Lovforslaget, som det foreligger, ved den endelige Afstemning.

N. Frederiksen: Det Lovforslag, der her foreligger, indeholder nye Bestemmelser angaaende Brugsformen og Statens Hjælp til Oprettelse af Husmandsbrug. Alle erkender sikkert, at den Lovgivning, vi har paa dette Omraade, er ubrugelig paa Grund af, at Forholdene ved Oprettelse af nye Hjem er blevet saa vanskelige. De Principper, der er indeholdte i det foreliggende Lovforslag, er blevet drøftet ret nylig her i Tinget, og det er de samme, der er udtrykte i de Forslag, vi senere skal have til eneste Behandling her; jeg kan derfor fatte mig ret kort.

Jeg vil dog pege paa et Forhold, som jeg ikke finder er tilstrækkelig klart udtrykt i Lovforslaget. Jeg vil spørge den højtærede Minister, om Lovforslaget giver en tilstrækkelig Bemyndigelse til at afholde de Udgifter, som Administrationen af dette Lovforslag vil nødvendiggøre. Anvendelsen af den offentlige Jord, som her foreslaas, er jo en helt anden end den, man har kendt i den tidligere Lovgivning om Oprettelse af Husmandsbrug. Efter den tidligere Lov, populært kaldet Husmandsloven, erhvervede Husmanden sig selv den Jord, Husmandsbruget skulde oprettes paa, og han henvendte sig derefter til Amtskommissionen for at faa det nødvendige Statslaan til Betaling af Jorden og til Bygningernes Opførelse. Men her er Forholdet et noget andet. Ved den Række Love, der senere vil komme til Behandling, vil Forholdet meget ofte komme til at forme sig saaledes, at den Præstegaardsjord, der bliver kontraktledig og skal anvendes til dette Brug, og den Jord, der eventuelt fremskaffes ved Lens og Stamhuses Overgang til fri Ejendom, fremkommer ret uensartet og ret lokalt. Det er derfor nødvendigt, at man har en bestemt, saanet Plan for Udstykningen af denne offentlige Jord. Amtskommissionerne, der har virket under den tidligere Lov, er neppe i Stand til at yde

Assistance ved disse Planers Udførelse. Derimod kan de gøre det samme Arbejde hidtil ude omkring i Amtskredsene. Jeg har derfor ment, at det var rigtigt at gøre opmærksom paa, at Administrationen af Fordelingsplanerne med Hensyn til den Jord, der paa den Maade fremkommer, maa udføres af sagkyndige Mænd, der har Forstaaelse af Arbejdets Udførelse i det praktiske Liv, og det kan ikke ske, uden at der kræves Udgifter fra Centraladministrationens Side.

Laaneparagraffen forekommer mig at være noget uklart affattet, og det er mig ogsaa bekendt, at Landbrugsministeren agter til anden Behandling at stille et redaktionelt Ændringsforslag, der klart udtrykker, hvad der er Meningen, nemlig, at der skal svares en aarlig Ydelse af det fulde Beløb, saaledes at Ydelsen dels er Rente, dels Afdrag af Restbeløbet.

Revisionsbestemmelsen angaaende Laaneforholdene og Laanvilkaarene er jo indsat af følgende Grunde: I det Tilfælde Prisforholdene forrykker sig yderligere i den gale Retning og Prisniveauet bliver højere og højere, vil det godt kunne stille sig saaledes, at det om 10 Aar vilde være en Urimelighed vedblivende at give Laantageren den overordentlig store Rentebegunstigelse. Hvis Tilstanden om 10 Aar er bedre, saaledes at Byggevilkaarene er billigere, er det en absolut Forudsætning fra alle Sider, at Laantageren vedblivende skal have sit Laan paa de en Gang fastsatte Vilkaar. Men man kunde tænke sig — vi har jo set stærke Prissvingninger i disse Tider —, at Byggeforslovene blev langt vanskeligere og Bekostningen ved Opførelse af Bygninger endnu større, og da vilde det være urigtigt fremdeles at give disse enkelte Brugere en Begunstigelse, der i Forhold til hele Landbrugets Økonomi, Produktionsvilkaar og Startomkostninger, vilde være overflødig og unødvendig. Dette er i ethvert Fald fra vor Side Forudsætningen angaaende denne Revisionsbestemmelse, og jeg tror, at den absolut vil byde lige saa stor Sikkerhed, som der kan erhverves fra et hvilket som helst Laaneinstituts Side.

Dernæst indeholder Lovforslaget en Bestemmelse, der er noget anderledes end den, der fandtes i det Lovforslag, som blev vedtaget af Folketinget for nogle Aar siden. Til det ærede Medlem fra Ribe (Borsen) vil jeg her sige, at jeg synes ikke, man kan sige, at det altid er i Folketinget, det er saa svært at blive enig; thi Lovforslaget har ligget i det andet Ting i meget lang Tid. Der har man haft Lejligh-